

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 4/12.11.2021 г.

Декан:

(доц. д-р Д. Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ КОНТРОЛИНГ“

ЗА СПЕЦ: „Омниканален търговски бизнес“; ОКС „Магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: Български език

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Михал Стоянов)

2.
(гл. ас. д-р Виолета Петева)

Ръководител катедра:

„Икономика и управление на търговията и услугите“ (доц. д-р Виолета Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Контролинг“ е важна част от общата управленска подготовка на студентите в магистърската степен на обучение, в специалност „Омниканален търговски бизнес“. Тази дисциплина е ориентирана към формиране на професионални компетенции в областта на контролинга, като съвременна концепция за управлението на бизнеса. Контролингът обхваща целия управленски процес в предприятието и е свързан с планирането, отчетането, регулирането и контрола на цялостната фирмена дейност.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината са следните: студентите да придобият знания за концептуалната същност и етапите в развитието на контролинга, основните му функции, взаимовръзката му с управленската система на предприятието, както и информационното осигуряване на контролинга и бизнес информационните системи. Също така, се очаква студентите да формират умения за прилагане на контролинговия инструментариум в областта на контролинга на продажбите, разходите, персонала (стратегически и оперативен), проектния контролинг и изследване целесъобразността на проектите. Получените знания следва да се прилагат в дискусии, курсови работи, проекти и презентации, с цел стимулиране на творческите възможности на студентите.

Дисциплината „Контролинг“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности в студентите: езикова грамотност – група 1, чрез разработване на курсови работи, домашни работи и представяне на резултатите от тях; цифрова компетентност – група 4, чрез анализиране и презентирание на резултати от академични изследвания; личностна компетентност – група 5, чрез включване на студентите в организиране на научни събития и персонално участие в тях.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В КОНТРОЛИНГА	
1.1.	Същност на контролинга като съвременна концепция за управление на бизнеса. История на възникване.
1.2.	Необходимост от внедряване на контролинга в управлението – макроикономически и микроикономически фактори
1.3.	Цели и задачи на контролинга. Основни функции
1.4.	Инструментариум на контролинга. Планирането в системата на контролинг концепцията
ТЕМА 2. ВИДОВЕ КОНТРОЛИНГ	
2.1.	Основни класификации на видовете контролинг
2.2.	Стратегически и оперативен контролинг
2.3.	Интегриран и функционален контролинг
2.4.	Вътрешен и външен контролинг
ТЕМА 3. ОРГАНИЗАЦИЯ НА КОНТРОЛИНГА В ПРЕДПРИЯТИЕТО	
3.1.	Особености и предизвикателства на контролинга
3.2.	Функционална характеристика на звеното по контролинг
3.3.	Място на звеното по контролинг в организационната структура

ТЕМА 4. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА КОНТРОЛИНГА. ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ	
4.1.	Информационното осигуряване – предпоставка за реализация на контролинговия процес
4.2.	Същност и класификация на бизнес информационните системи (БИС)
4.3.	Характеристики и предимства на ERP системите
4.4.	Роля на ERP системите за повишаване конкурентоспособността на бизнеса
4.5.	Приложение на ERP системите в търговския бизнес
ТЕМА 5. КОНТРОЛИНГ НА ПРОДАЖБИТЕ	
5.1.	Контролинг на доходността на продажбите
5.2.	Граници на рентабилността. Критичен и реален обем на продажбите.
5.3.	Контролинг на продуктовата структура на продажбите
5.4.	Основен инструментариум в контролинга на продуктовата структура на продажбите
ТЕМА 6. КОНТРОЛИНГ НА РАЗХОДИТЕ	
6.1.	Контролинг на присъщите разходи
6.2.	Контролинг на пълните и на частичните разходи
6.3.	Контролинг на разходите по място на възникване
ТЕМА 7. КОНТРОЛИНГ НА ПЕРСОНАЛА	
7.1.	Възникване и развитие на контролинга на персонала. Взаимодействие с управлението на човешките ресурси
7.2.	Концепции за контролинга на персонала
7.3.	Предмет, функции и равнища на контролинга на персонала
7.4.	Видове контролинг на персонала. Стратегически и оперативен контролинг
ТЕМА 8. ПРОЕКТЕН КОНТРОЛИНГ	
8.1.	Съдържание и цели на проектния контролинг
8.2.	Концепция за управление на проекти. Етапи на проектната дейност
8.3.	Входящи елементи на проектния контролинг. Дефиниране на целите и предварително планиране
8.4.	Изследване на икономическата целесъобразност, оценка и избор на проект
8.5.	Контролинг на реализацията на проектните решения

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Подготовката на студентите по дисциплината „Контролинг“ включва следните учебни ресурси и учебни дейности:

- *Файлове с учебна програма, указания по дисциплината, лекции и упражнения по отделните тематични единици;*
- *URL връзки за провеждане на занятия и онлайн консултации, URL връзки към научни публикации, връзки към сайтове и електронни страници;*
- *Задания за домашни работи;*
- *Тестове за самоконтрол ;*
- *Форум за дискусии.*

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Домашна работа	1	50
1.2.	Домашна работа (практическа задача)	1	50
1.3.	Курсова работа	1	68
	Общо за семестриалното оценяване:	3	168
	Общо за всички форми на контрол:	3	168

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Контролинг“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Димитрова, Р. (2012). Вътрешен финансов контрол в предприятието - възможности за моделиране. Варна: УИ „Наука и икономика“.
2. Димитрова, В., Стоянов, М., Петева, В. и др. (2021). Влияние на дигитализацията на търговията върху икономическото развитие на България и регионите. Варна: Наука и икономика, ИУ – Варна.
3. Каменов, К. и А. Асенов.(2010). Контролинг. Велико Търново: „Абагар“.
4. Кръстев, Л. (2018). Практически аспекти на финансовия контролинг във фирмата = Practical Aspects of Financial Controlling in a Company. // Народно стопански архив, №:1 Том 71, Акад. изд. Ценов, с. 3-18.
5. Ненов, Т. и Ил. Минков.(2015). Управление на конкурентоспособността и растежа. Варна: УИ „Наука и икономика“.
6. Ненов, Т. (2012). Бизнес диагностика. Варна: УИ „Наука и икономика“.
7. Панчева, А. (2014). Корпоративен контролинг. Варна: „СТЕНО“.
8. Симеонов, О. (2008). Основи на контролинга, оперативен контролинг, стратегически контролинг. София, УНСС.
9. Стоянов, М. (2010) Анализ на търговската дейност: Сборник задачи. Варна: УИ „Наука и икономика“.

10. Сборник с доклади от международна научна конференция (2018). „Търговия 4.0. – наука, практика и образование“. Варна: Наука и икономика, Икономически университет – Варна.
11. Трайков, Хр. (2014). Финансов мениджмънт в търговията. Варна: УИ „Наука и икономика“, Икономически университет - Варна
12. Хенчел, Т.(2019). Контролингът и факторингът в процеса на оптимизиране на продажбите. Варна: „Стено“.
13. Stojanov, M. Impact of the economic cycle on the development of retail trade in the Republic of Bulgaria. // International conference “Ukraine – Bulgaria – European Union: contemporary state and perspectives”, Kherson National Technical University, September, 2016, Vol. 2, p. 24-28.